

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2018-18-122>

УДК 657.37

Фінансова звітність підприємства – інформаційне джерело для ухвалення управлінських рішень

Ганін В.І.

кандидат економічних наук,
професор кафедри міжнародних економічних відносин та фінансів
Харківського торговельно-економічного інституту
Київського національного торговельно-економічного університету

Христофор А.В.

магістр
Харківського торговельно-економічного інституту
Київського національного торговельно-економічного університету

У статті розглядається сутність фінансової звітності підприємства та перераховано принципи, котрим вона має відповідати з позиції ухвалення управлінських рішень. Наведено чотири етапи її аналізу. Розраховано індекс Альтмана за двома його моделями на основі звітності Кредитної спілки «Карат». Надано блок рекомендацій, котрі можуть сприяти поліпшенню діяльності підприємства і дозволять оптимізувати управлінські рішення.

Ключові слова: підприємство, фінансова звітність, аналіз, управління, баланс, звіт про фінансові результати, інформація.

Ганін В.І., Христофор А.В. ФИНАНСОВАЯ ОТЧЕТНОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЯ – ИНФОРМАЦИОННЫЙ ИСТОЧНИК ДЛЯ ПРИНЯТИЯ УПРАВЛЕНЧЕСКИХ РЕШЕНИЙ

В статье рассматривается сущность финансовой отчетности предприятия и перечисленные принципы, которым она должна соответствовать с позиции принятия управленческих решений. Приведены четыре этапа ее анализа. Рассчитан индекс Альтмана по двум его моделями на основе отчетности Кредитного союза «Карат». Предоставлен блок рекомендаций, которые могут способствовать улучшению деятельности предприятия и позволят оптимизировать управленческие решения.

Ключевые слова: предприятие, финансовая отчетность, анализ, управление, баланс, отчет о финансовых результатах, информация.

Ganin V.I., Khrystofor A.V. FINANCIAL STATEMENTS OF THE COMPANY – INFORMATION SOURCE FOR MANAGERIAL DECISION-MAKING

This article discusses the essence of the financial statements of the enterprise and the listed principles, which it should comply with the position of management decision-making. Four stages of its analysis are given. The Altman index is calculated by its two models based on the reporting of the Credit Union "Carat". The block of recommendations which can promote improvement of activity of the enterprise and will allow to optimize administrative decisions is provided.

Keywords: enterprise, financial statements, analysis, management, balance sheet, report on financial results, information.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Для забезпечення успішної діяльності суб'єкта господарювання необхідно удосконалювати управління виробництвом, створювати конкурентоспроможну продукцію, залучати інвесторів. Це підвищує ефективність фінансово-господарської діяльності підприємства, його імідж, ділову репутацію.

Згадані заходи неможливо реалізувати без належної інформаційного складника,

який є необхідним для ухвалення обґрунтованих управлінських рішень. Таким складником є фінансова звітність, яка має розкрити повну, дохідливу, доречну, достовірну та зіставну інформацію про поточний стан і результати функціонування підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню методики формування показників, обґрунтуванню сутності та взаємозв'язку елементів фінансової звітності присвячені

праці таких вітчизняних учених, як Ф.Ф. Бутинець [1], Ю.А. Верига [2], С.Ф. Голов [3], Є.В. Мних [4] та багатьох інших.

Методологічні й практичні проблеми формування фінансової звітності для потреб аналізу висвітлено в працях таких зарубіжних учених: Л.А. Бернстайна [5], М.І. Кутера [6], В.Ф. Палія [7], Я.В. Соколова [8] та інших.

Значення інформації в сучасному світі неухильно зростає, тому від того, як складена й оцінена фінансова звітність, залежить фінансовий стан підприємства. Так, це питання потребує постійної уваги та дослідження.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Зважаючи на все вищеперераховане, можна сказати, що є потреба в розробленні заходів щодо поліпшення фінансового складника діяльності підприємства, адже своєчасне використання таких порад для усунення негативних тенденцій на підприємстві може зарадити появи таких явищ на підприємстві, як кризовий стан, скорочення обсягів виробництва тощо.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є розкриття змісту фінансової звітності та її використання в аналізі, надання рекомендацій щодо підвищення рівня інформативності звітних показників, що сприятиме ухваленню обґрунтованих управлінських рішень.

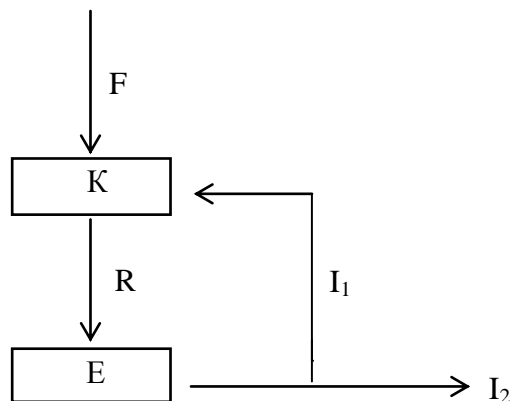
Методика дослідження. Інформаційною базою дослідження стали роботи вітчизняних та закордонних учених. Для досягнення поставленої мети було використано методи теоретичного узагальнення, аналізу та синтезу, економіко-статистичний метод, а також графічний метод для візуалізації отриманих даних.

Виклад основного матеріалу дослідження. Кожне підприємство у процесі здійснення своєї діяльності виконує низку операцій, які формують господарський процес: виготовлення продукції, надання послуг, підготовка й зберігання матеріально-виробничих запасів, продаж товарів тощо.

Усі операції виражаються в грошовій оцінці та знаходять своє відображення в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності. Порівняння понесених витрат і отриманих доходів від господарської діяльності дає змогу визначити прибуток. Саме отримання прибутку є метою діяльності більшості підприємств. Досягнення цього завдання вимагає узгодження діяльності усього персоналу, що уособлює в собі безліч взаємопов'язаних елементів системи управління між якими існує

зв'язок, котрий умовно можна поділити на прямий та зворотній. Реалізація на практиці обох цих різновидів зв'язку вимагає використання значного обсягу інформації в кількісному та грошовому вимірі. Більшу частину такої інформації надає фінансова звітність.

На нашу думку, структура підприємства – це сукупність служб та органічних зв'язків, які існують між ними, від керівника до безпосереднього виконавця (рис. 1).

де К – орган управління (адміністрація);
 R – внутрішня вхідна інформація;
 Е – колектив підприємства, за своєю структурою;
 F – зовнішнє середовище (закони, постанови, директиви, угоди, ділові контакти);
 I_1, I_2 – вихідна інформація.

Рис. 1. Схема управління підприємством

Джерело: [9, с. 138]

Таким чином, інформація циркулює між працівниками підприємства. А на виході відповідні підрозділи, котрі відповідають за управлінську функцію, надають обґрунтовані рішення щодо подальшого розвитку.

Уходом у систему обліку є оперативна інформація про реальний процес на основі первинних документів. Вона використовується для поточного управління організацією та її підрозділами. Однак оперативна інформація обмежена часом або господарськими операціями, не дає цілісного уявлення про економічний суб'єкт загалом. Усеосяжна інформація формується безпосередньо в обліковому процесі шляхом суцільного безперервного відображення фактів господарської діяльності, оброблення і перетворення вихідних даних про них стосовно заздалегідь поставлених цілей управління і складання звітності.

Достовірним джерелом інформації про діяльність підприємства є фінансова звітність, вивчення й аналіз показників якої дають мож-

ливість виявляти недоліки в роботі й визначити шляхи усунення.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», фінансова звітність – це бухгалтерська звітність, яка містить інформацію про фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період [10]. Основна вимога до фінансової звітності полягає в тому, що вона має давати достовірне і повне уявлення про майновий та фінансовий стан підприємства, його зміни, а також фінансові результати діяльності.

Згідно з НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», користувачі звітності – фізичні та юридичні особи, що потребують інформації про діяльність підприємства для ухвалення рішень [11]. Для того, щоб інформація, що міститься у звітності, була корисною для всіх користувачів, вона має відповідати певним критеріям та вимогам.

Принципи складання звітної інформації визначені в НП(С)БО 1. Ними є такі: автономність, безперервність, періодичність, історична собівартість, нарахування та відповідність доходів і витрат, повне висвітлення, послідовність, обачність, превалювання змісту над формою, єдиний грошовий вимірник.

Із позиції забезпечення управлінської діяльності фінансова звітність має відповідати певним вимогам, що відповідають інтересам користувачів:

- містити дані, необхідні для ухвалення управлінських рішень у галузі інвестиційної політики;
- забезпечувати оцінку наявних у підприємства ресурсів з урахуванням змін, що відбуваються в них, та ефективності використання;
- забезпечувати оцінку динаміки рентабельності;
- містити дані для перспективної оцінки стану підприємства на ринку.

Дотримання зазначених принципів і вимог під час підготовки звітності сприяє тому, що користувачі звітної інформації можуть скласти правдиву й об'єктивну картину про діяльність, що цікавить організації, та дозволить використовувати її в цілях управління.

Фінансова звітність (за НП(С)БО) уміщує:

- баланс (звіт про фінансовий стан);
- звіт про фінансові результати підприємства (звіт про сукупний дохід) / звіт про прибутки та збитки (назва за МСФЗ);
- звіт про рух грошових коштів (за прямим або непрямим методом);

- звіт про власний капітал / звіт про зміни у власному капіталі (назва за МСФЗ);
- примітки до фінансової звітності.

Усі звітні форми, що входять до складу фінансової звітності, пов'язані між собою, оскільки відображають, як правило, одні й ті ж господарські операції та події в різних аспектах. Правильність зіставлення впливатиме на управлінські рішення в майбутньому.

У сучасних умовах ринкової кон'юнктури і частих змін податкового законодавства перед менеджментом підприємства стоїть завдання ухвалення випереджальних управлінських рішень, обґрунтування яких вимагає всебічного глибокого аналізу даних фінансової звітності. Ідеться про фінансовий аналіз, який дозволяє найбільш раціонально розподілити матеріальні, трудові й фінансові ресурси.

Під фінансовим станом підприємства розуміють рівень його забезпеченості відповідним обсягом фінансових ресурсів, необхідних для здійснення ефективної господарської діяльності та своєчасного здійснення грошових розрахунків за своїми зобов'язаннями [12, с. 56].

Таким чином, управління фінансовим станом вимагає проведення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства, розкритих у фінансовій звітності. Фінансовий аналіз – це метод оцінки і прогнозування фінансового стану підприємства на основі його звітності. Такий аналіз може виконувати як управлінський персонал цього підприємства, так і будь-який зовнішній аналітик, оскільки згаданий аналіз базований на загальнодоступній інформації [13, с. 34].

Аналіз фінансової звітності може бути виконаний у чотири етапи: попередній аналіз фінансової звітності підприємства; поглиблений аналіз фінансової звітності підприємства; узагальнення результатів аналізу фінансової звітності підприємства, що переходить у розроблення рекомендацій, спрямованих на поліпшення фінансового стану та підвищення прибутку підприємства; прогнозування фінансової звітності підприємства.

На прикладі досліджуваного підприємства – Кредитної спілки «Карат» – проведемо аналіз фінансового стану. Існує безліч різноманітних методик оцінки потенційного банкрутства. Найвідомішими моделями прогнозування банкрутства на основі багатофакторного дискримінантного аналізу є тест на банкрутство Тамарі (1964), модель Альтмана (1968), модель Беермана (1976), система показників Бетге-Хуса-Ніхауса (1987), модель Краузе (1993). У межах цього дослідження розглянемо модель Альтмана.

Щоб побудувати індекс, Е. Альтман досліджував 66 підприємств, половина зазнала банкрутства в період між 1946 і 1965 роками, а інша половина працювала успішно. Дослідник визначив 22 аналітичні коефіцієнти, які могли бути корисні для прогнозування можливого банкрутства. Із цих показників він відібрав п'ять найбільш значущих і побудував багатофакторне регресійне рівняння [14, с. 78].

Таким чином, індекс Альтмана є функцією від показників, які характеризують економічний потенціал підприємства та результати його роботи за попередній період. Індекс кредитоспроможності (Z-рахунок) розраховується за формулою:

$$Z = 1,2 X_1 + 1,4 X_2 + 3,3X_3 + 0,6X_4 + 1X_5 \quad (1)$$

де X_1 – відношення оборотного капіталу до активів;

X_2 – відношення резервного капіталу та нерозподіленого прибутку до активів;

X_3 – відношення прибутку до оподаткування до сукупних активів;

X_4 – відношення статутного та додаткового капіталу до позичкових зобов'язань;

X_5 – відношення виручки від реалізації до активів.

Джерело: [15, с. 165]

Під час розрахунків з досліджуваного підприємства нами отримано такі результати (табл. 1).

Таблиця 1

Розрахунок банкрутства підприємства за першою моделлю Альтмана

Показник	Роки		
	2015	2016	2017
X_1	0,809	0,707	0,859
X_2	0,174	0,179	0,183
X_3	0,223	0,152	0,154
X_4	0,215	0,221	0,224
X_5	0,459	0,289	0,293
Z	2,539	2,022	2,222

Джерело: розраховано авторами на основі фінансової звітності Кредитної спілки «Карат»

Результати численних розрахунків за моделлю Альтмана показали, що якщо Z-рахунок становить 1,8 і менше, то ймовірність банкрутства є дуже високою; від 1,81 до 2,7 – висока; від 2,8 до 2,9 – банкрутство можливе; за показника 3 і вище ймовірність банкрутства дуже мала. За проаналізовані 3 роки Z-рахунок знаходиться в межах 1,81–2,7, що говорить про те, що ймовірність банкрутства є високою.

У 1983 році Е. Альтман отримав модифікований варіант своєї формули для компаній, акції яких не котирувалися на біржі:

$$Z = 3,107 K_1 + 0,955 K_2 + 0,42 K_3 + 0,847 K_4 + 0,717 K_5 \quad (2)$$

де K_1 – відношення прибутку до сплати відсотків до активів;

K_2 – відношення виручки до активів;

K_3 – відношення балансової вартості власного капіталу до залученого;

K_4 – відношення реінвестованого прибутку до активів;

K_5 – відношення власних обігових коштів до активів.

Джерело: [15, с. 168]

За цим варіантом моделі були отримані такі результати, котрі наведені в таблиці 2.

Таблиця 2

Розрахунок банкрутства підприємства за другою моделлю Альтмана

Показник	Роки		
	2015	2016	2017
K_1	0,223	0,152	0,154
K_2	0,459	0,289	0,293
K_3	0,396	0,354	0,356
K_4	0,019	0,021	0,022
K_5	0,362	0,197	0,341
Z	1,574	1,056	1,170

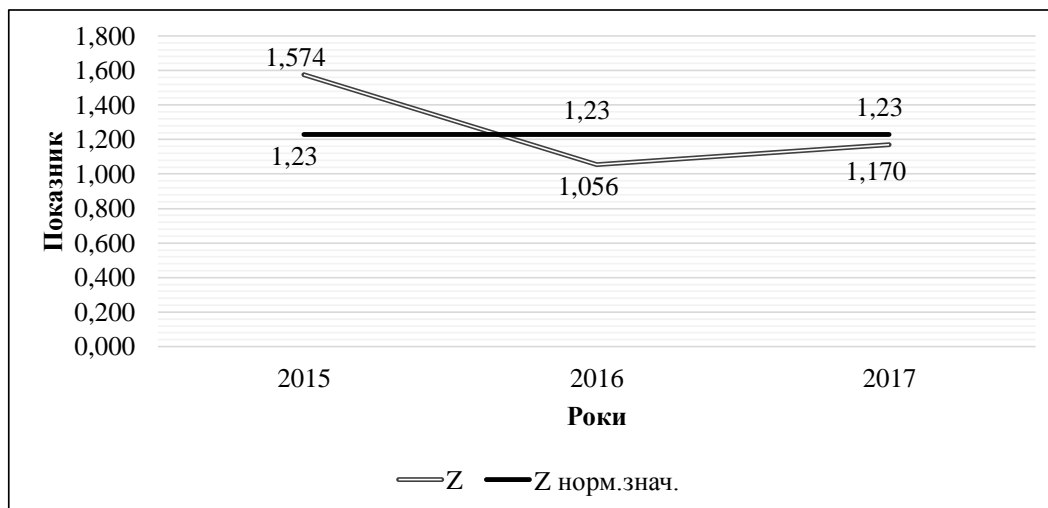
Джерело: розраховано авторами на основі фінансової звітності Кредитної спілки «Карат»

На рис. 2 зображено у графічному вигляді те, наскільки отримані дані відхиляються від нормативного значення. За умов значення показника, більшого за 1,23, фінансовий стан є стійким, а за умов меншого за 1,23 – нестійким.

Отже, стан Кредитної спілки «Карат» за останні два роки не є стійким, оскільки отримані показники менші за нормативне значення. Підприємство знаходиться на межі банкрутства і йому слід негайно вжити відповідних заходів для усунення цієї ситуації:

1) удосконалити систему фінансування діяльності підприємства шляхом визначення оптимальної структури пасивів з урахуванням допустимого рівня фінансового ризику; здійснити розрахунки чистого прибутку й самофінансування розвитку, формувати дивідендну політику інвесторів; змінити підходи до інвестування в розвиток виробничо-технічної бази;

2) підвищити ефективність формування та використання активів підприємства шляхом формування оптимальної структури

Рис 2. Показники ймовірності банкрутства за другою моделлю Альтмана

Джерело: побудовано авторами на основі отриманих даних табл. 2

активів; розрахунку витрачання коштів на реалізацію стратегічних і тактичних цілей; регулювання виробничих запасів з урахуванням прийнятного ритму виробництва й підприємницького ризику;

3) удосконалити стратегію і тактику діяльності; необхідно звернути увагу на розробку та проведення інвестиційної політики; здійснення оцінки і конкурсу щодо відбору найбільш ефективних інвестиційних проектів; організацію фінансового моніторингу реалізації проектів; здійснення оперативного управління оборотними активами й короткостроковими зобов'язаннями;

4) удосконалити планування та прогнозування. Цей захід передбачає розподіл фінансових перспектив розвитку підприємства; забезпечення своєчасних розрахунків між покупцями та постачальниками; планування фінансових потоків; оптимізацію величини дебіторської та кредиторської заборгованостей;

5) удосконалити внутрішній контроль – звернути увагу на організацію аналізу даних бухгалтерського обліку та іншої звітності підприємства для оцінки результатів діяльності підрозділів.

Своєчасне здійснення вище перелічених заходів з управління фінансовим станом

підприємства в нестійких умовах виробництва допоможе виявити і реалізувати не тільки зовнішні, але і внутрішньовиробничі резерви, а також удосконалити управлінські рішення щодо управління діяльністю підприємства. Основне значення полягає в тому, що підприємства, що перебувають у кризовому стані, змушені скорочувати обсяги виробництва, а оцінка реальної ситуації надасть можливість своєчасно розробити заходи щодо реалізації антикризової стратегії і розвитку підприємства.

Висновки з цього дослідження. Фінансова звітність підприємства має бути складена точно та ретельно надавати усю необхідну інформацію щодо того, що відбувається на підприємстві. Вона розглядається як інструмент для об'єктивної та достовірної оцінки фінансово-господарського стану підприємства та слугує джерелом для здійснення аналізу діяльності, впливає на те, які саме рішення щодо управління підприємством будуть прийняті.

Сьогодні багато підприємств перебуває в кризовому становищі. І саме якісний аналіз фінансової звітності може посприяти пошуку шляхів виходу з кризи. Запропоновані заходи, щодо поліпшення фінансового складника тільки посприяють цьому.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підруч. / за заг. ред. Ф.Ф. Бутиця. 8-ме вид., доп. і перероб. Житомир: ПП «Рута», 2009. 912 с.
2. Бондар М.І., Верига Ю.А., Орищенко М.М. Звітність підприємства: підруч. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 570 с.
3. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку: монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 522 с.

4. Мних Є.В. Фінансовий аналіз: підруч. Київ: КНТЕУ, 2014. 536 с.
5. Бернстайн Л.А. Аналіз фінансової звітності: теорія, практика та інтерпретація: підруч. Москва: Фінанси і статистика, 2003. 624 с.
6. Кутер М.І. Бухгалтерська (фінансова) звітність: навч. посібник. Москва: Фінанси та статистика, 2006. 256 с.
7. Палій В.Ф. Сучасна бухгалтерська звітність: підруч. Москва: Бухгалтерська звітність, 2003. 792 с.
8. Соколов Я.В. Основи теорії бухгалтерського обліку: монографія. Москва: Фінанси і статистика, 2003. 496 с.
9. Ганін В.І., Гурова К.Д. Організація і методика економічного аналізу: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 360 с.
10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 серпня 1999 р. № 996-XIV / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 09.10.2018).
11. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07 лютого 2013 № 73 / Міністерства фінансів України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336> (дата звернення: 09.10.2018).
12. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств.: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2013. 504 с.
13. Лучко М.Р., Жукевич С.М., Фаріон А.І. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 304 с.
14. Отенко І.П., Азаренко Г.Ф., Іващенко Г.А. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 156 с.
15. Слав'юк Р.А. Фінанси підприємств: підруч. Київ: УБС НБУ: Знання, 2010. 550 с.

REFERENCES:

1. Butynets F.F. (2009) Bukhhalterskyi finansovyi oblik [Accountant's financial accounting]. Zhytomyr: PP "Ruta". (in Ukrainian).
2. Bondar M.I., Veryha Yu.A., Oryshchenko M.M. (2015) Zvitnist pidpriemstva. [Enterprise reporting]. K. : Tsentri uchbovoi literatury. (in Ukrainian).
3. Holov S.F. (2007) Bukhhalterskyi oblik v Ukraini: analiz stanu ta perspektyvy rozvytku [Accounting in Ukraine: analysis of the state and prospects of development]. K.: Tsentri uchbovoi literatury. (in Ukrainian).
4. Mnykh Ye.V. (2014) Finansovyi analiz [Financial analysis]. K.: KNTU. (in Ukrainian).
5. Bernstein L.A. (2003) Analiz finansovoi zvitnosti: teoriia, praktyka ta interpretaciia [Financial reporting analysis: theory, practice and interpretation]. M.: Finansy i statystyka. (in Ukrainian).
6. Kuter M.I. (2006) Bukhhalterska (finansova) zvitnist [Accounting (financial) reporting]. M.: Finansy ta statystyka. (in Ukrainian).
7. Palii V.F. (2003) Suchasna bukhalterska zvitnist [Modern accounting reporting]. M.: Bukhhalterska zvitnist. (in Ukrainian).
8. Sokolov Ya.V. (2003) Osnovy teorii bukhalterskoho obliku: monohrafiia [Basics of accounting theory]. M.: Finansy i statystyka. (in Ukrainian).
9. Hanin V.I., Hurova K.D. (2009) Orhanizaciia i metodyka ekonomichnoho analizu [Organization and method of economic analysis]. K.: Tsentri uchbovoi literatury. (in Ukrainian).
10. Pro bukhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini: Zakon Ukrainy vid 16 serpnia 1999 r. № 996-XIV / Verkhovna Rada Ukrainy. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (data zvernennia: 09.10.2018).
11. Natsionalne Polozhennia (standart) bukhalterskoho obliku 1 "Zahalni vymohy do finansovoi zvitnosti" vid 07 liutoho 2013 № 73 / Ministerstva finansiv Ukrainy. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336> (data zvernennia: 09.10.2018).
12. Nepochatenko O.O. (2013) Finansy pidpriemstv [Enterprises Finance]. K.: Tsentri navchalnoji literatury. (in Ukrainian).
13. Luchko M.R., Zhukevych S.M., Farion A.I. (2016) Finansovyi analiz [Financial analysis]. Ternopil: TNEU. (in Ukrainian).
14. Otenko I.P., Azarenko Gh.F., Ivashhenko H.A. (2015) Finansovyi analiz [Financial analysis]. Kh.: KhNEU im. S. Kuznecja. (in Ukrainian).
15. Slav'iuk R.A. (2010) Finansy pidpriemstv [Enterprises Finance]. K.: UBS NBU: Znannia. (in Ukrainian).

Financial statements of the company – information source for managerial decision-making

Ganin V.I.

PhD in Economics,
Professor of the Department of International
Economic Relationships and Finance,
Kharkiv Institute of Trade and Economy
of Kyiv National University of Trade and Economy

Khrystofor A.V.

Student,
Kharkiv Institute of Trade and Economy
of Kyiv National University of Trade and Economy

Nowadays the quality and timeliness of economic information depends on business success, expressed in profit and capital growth.

The purpose of the article is to disclose the content of financial statements and its use in the analysis to improve the financial enterprise, which will contribute to the adoption of sound management decisions. To achieve this goal, the methods of theoretical generalization, analysis and synthesis, economic-statistical and graphical method for visualization of the data were used.

Schematically shows the process of enterprise management and circulation of information in it. These are the principles that should be consistent with the financial statements from the standpoint of management decisions. On the basis of the works of domestic and foreign scientists, the essence and content of the financial statements of the enterprise are considered.

Making informed management decisions is based on the analysis of financial statements. Therefore, the paper presents the main stages of its analysis: the previous and in-depth analysis of the financial statements of the enterprise; generalization of the results of the analysis of the financial statements of the enterprise, passing into the development of recommendations

aimed at improving the financial condition and improving the financial results of the enterprise; forecasting the financial statements of the enterprise.

Currently, most companies are operating at a loss. Among the main reasons are the volatility of financial conditions and the decline in production, as well as the shortage of skilled personnel and labour migration.

In order to more clearly understand the situation that takes place on the example of the studied enterprise – Credit Union “Carat” the analysis of the financial condition. There are many different methods of assessing the potential bankruptcy, in the framework of this study, Altman models were considered. Having made calculations on these models on the basis of the reporting of the enterprise for three years it was revealed that the situation is unstable and the credit Union is on the verge of bankruptcy. Therefore, the company must immediately take appropriate decisions to address this situation. The article proposes a number of measures aimed at the financial component, which can contribute to the improvement of the enterprise and prevent it from final bankruptcy and will optimize management decisions.